

Република Србија
Први основни суд у Београду
2 П1 304/23
Дана 17.1.2025. године
Београд, Булевар Николе Тесле бр. 42а

У ИМЕ НАРОДА

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Катарина Јевтић, судија појединац, у парници из радног односа тужиље Валентине Арсић Арсенијевић из Београда, Заплањска 84в/29, ЈМБГ: 0202964747018, чији је пуномоћник Јована Милић, адвокат из Београда, Војводе Степе 250/8, против туженог Медицинског факултета Универзитета у Београду, др Суботића 8, кога заступа Државно правобранилаштво, Београд, Косовска 31, матични број: 07048157, ПИБ: 100221404, ради поништаја решења о изрицању новчане казне и накнаде штете, након одржане главне расправе закључене 17.1.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Валентине Арсић Арсенијевић из Београда и **ПОНИШТАВА**, као незаконито, решење туженог Медицинског факултета Универзитета у Београду број: 7502/3 од 29.11.2022. године, којим је тужиљи изречена новчана казна.

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Валентине Арсић Арсенијевић из Београда и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени, Медицински факултет Универзитета у Београду да тужиљи, на име накнаде штете исплати износе који су обустављени од плате и то:

- за децембар 2022. године, износ од 47.510,36 динара нето, са законском затезном каматом, почев од 30.1.2023. године, као дана утужења до исплате,
- за јануар 2023. године, износ од 51.417,78 динара нето, са законском затезном каматом, почев од 1.3.2023. године до исплате,
- за фебруар 2023. године, износ од 51.417,78 динара нето, са законском затезном каматом, почев од 1.4.2023. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Валентине Арсић Арсенијевић из Београда и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени, Медицински факултет Универзитета у Београду да за тужиљу, на износе из става другог изреке, уплати припадајуће доприносе за социјално осигурање и то: доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО, филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање, филијала Београд и доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање, филијала Београд, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у

износу од 160.612,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом почев од дана извршности решења о трошковима парничног поступка до исплате.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован.

Образложење

Тужила је, преко пуномоћника, у тужби и у току поступка навела да је код туженог засновала радни однос на неодређено и то на радном месту редовног професора у Организационој јединици Институт за микробиологију и имунологију Београд. Указала је да јој је тужени решењем број 7502/3 од 29.11.2022. године, коме је претходило упозорење о постојању разлога за отказ број: 7502/2 од 24.10.2022. године, тужени је тужили изрекао новчану казну у висини од 20% основне зараде у трајању од три месеца због повреде члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, из разлога што је у октобарском испитном року школске 2021/2022 године доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку и из разлога јер је одбила да изврши обавезу дежурног наставника, који институт не препознају ни закон ни општи акти универзитета. По основу тог решења тужили је вршена обустава зараде за месец децембар 2022. године, јануар и фебруар 2023. године. Указала је да побијано решење и упозорење о постојању разлога за отказ не конкретизују коју је повреду радне обавезе тужила учинила, односно које су то неправилности у попуњавању Записника уз навођење одредбе и позивања на конкретни пропис у ком је регулисано правилно попуњавање Записника. Навела је да је образац Записника о полагању испита које користи тужени незаконит и неправилан, те да се записници не воде на прописаном образцу, а да је обавеза високошколске установе да Записнике о полагању испита води у складу са Правилником о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа. Позивајући се на одредбу члана 11 тог општег акта, којим су прописани обавезни елементи записника о полагању испита и то: име и презиме, шифру наставника, датум и време полагања испита, ознаку просторије у којој се испит води и напомене. Тако околност да је тужила у Записник о полагању испита уписивала напомене није могла довести до неправилности записника, будући да напомене представљају његов интегрални део, а који је тужени избрисао из форме записника и обрасца 6. Такође тужени је у решењу изоставио која то правила извођења наставе регулисана Правилником о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања “доктор медицине” на високошколској установи – Универзитету у Београду – Медицински факултет и ближе одређена Одлукама Катедре, тужила није испоштовала, имајући у виду да према статуту туженог Катедра искључиво има могућност давања предлога за доношење одлука, које постају обавезујуће потписом органа руководства факултета. Тужила је у свему поступала у складу са законом, важећим актима Медицинског факултета и Уговором о раду, јер је попунила и потписала Записник о полагању испита у делу и за студенте у које непосредно извршила проверу знања одређених студената. Чињеница да је тужила потписала записнике само за студенте у чијој је провери знања непосредно учествовала не повлачи њихову непотпуност, нити је основ за постојање основа за повреду радне обавезе, па је поступајући на описани начин тужила своје обавезе извршавала непосредно, законито, савесно и марљиво, све у складу са Уговором о раду. Указала је да и упозорење о постојању разлога за отказ садржи неистините и непотврђене наводе

шефа Катедре, а оспорила је и навод да је одбила да обави дужност дежурног наставника, а следствено изнетом и да је одбила да обави испит из предмета Клиничка микробиологија, што потврђује и кореспонденција електронским путем, у којој је тужиља навела да може да испитује искључиво студенте за које је она именована као испитивач за предмет Клиничка микробиологија, октобар 2, школска 2021/2022. године. Како тужени није тужиљи доставио Упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду пре изрицања мере новчане казне према процедури и на начин прописан Законом о раду, при чему решење садржи само паушалне наводе, без конкретних чињеница и доказа о наводној повреди радне обавезе тужиље, тужиља сматра да је побито решење незаконито, те је предложила суду да усвоји тужбени захтев прецизиран дана поднеском од 31.12.2024. године. Трошкове поступка је определила и тражила.

Тужени је у одговору на тужбу и током поступка, преко законског заступника оспорио тужбу и тужбени захтев у целисти, да би након што је тужиља коначно определила тужбени захтев у овој парници у поднеску од 31.12.2024. године, учинио неспорном висину тужбеног захтева. Указао је да Закон о раду не прописује посебну форму упозорења, већ само да исто мора садржати доказе о томе да су се стекли разлози за отказ, а да је дато упозорење садржало све елементе који указују да је дошло до повреде радне обавезе. Сама повреда се састоји из доставе неправилно попуњених записника у октобарском испитном року, за предмете Микробиологија и Клиничка микробиологија, али и одбијању тужиље да изврши обавезу дежурног наставника. Делокруг послова тужиље одређен је Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду, Статуом Медицинског факултета, Правилником о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања “доктор медицине” на високошколској установи Универзитета у Београду – Медицински факултет и другим актима факултета, као и уговором о раду у коме је наведено и да је запослена дужна да обавља и све друге послове по налогу Декана и руководиоца. На Катедри за микробиологију организован је процес наставе и провере студентског знања на начин тако да је предвиђено да се на предмету Микробиологија практични испит у виду теста обавља од 2009. године, а испит из предмета Клиничка микробиологија као тест од 2003. године. Тужиља проф. др Валентина Арсић Арсенијевић је више пута покушавала да измени начин провере знања на том испиту из предмета Микробиологија, па је по њеном позиву републичка просветна комисија извршила надзор на законитошћу спровођења испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија, и својим Записником бр. 614-2-00974/2021-12 од 11.08.2021. године оценила поступак спровођења испита као правилан и законит. Неправилност поступања тужиље се састоји у томе што је у записнику, односно списку студената који се компјутерски генерише, уписивала оцене за студенте који су изашли на испит код ње, док је белилом пребрисала имена студената који су пали практични испит. Након тога тужиља је у записник дописала коментар да је учествовала у испитивању студената под одређеним редним бројевима, погрешно тумачећи појам “напомена” из Правилника. За испит из предмета Клиничка микробиологија тужиља није попуњавала записник, осим што је ставила напомену да није била у могућности да обави испит. У намери да избегне даље поступке пред просветном инспекцијом Медицински факултет је уподобио изглед Записника, после чега је дана 30.01.2023. године просветна инспекција утврдила да је Медицински факултет поступио по наложеној мери и променио образац Записника о полагању испита. Та околност не сведочи о исправности мишљења тужиље већ указује на константу опструкције одлуке Катедре за

микробиологију у односу на извођење наставе, због чега тужени сматра да је тужиља повредила радне обавезе из Уговора о раду. Предложио је суду да одбије тужбени захтев, трошкове поступка је тражио и определио.

Суд је у доказном поступку извео све потребне доказе, па је оценом изведених доказа и навода парничних странака, које је ценио у смислу члана 8. Закона о парничном поступку, утврдио следеће чињенично стање:

Између парничних странака је неспорно да је тужиља у радном односу код туженог, на пословима редовног професора; да је упозорењем број 7502/1 од 24.10.2022. године, упозорена на повреде радне обавезе у току октобарског испитног рока, на које се тужиља изјаснила писаним путем у поднеску од 8.11.2022. године.

Између парничних странака је неспорна висина тужбеног захтева и то, номинални износи разлике плате који су тужиљи обустављени од плате за период од децембра 2022. године до фебруара 2023. године.

Из Уговора о раду број 4500/1 од 28.11.2011. године, закљученог између парничних странака, утврђује се да је тужиља засновала радни однос код туженог, на неодређено време 10.11.2011. године, за послове редовног професора у ОЈ Институт за микробиологију и имунологију, Београд, са делокругом послова који обухвата: непосредно извођење наставе са студентима (предавања, семинари, вежбе, провера знања студената, консултација са студентима), израда уџбеничке литературе и рецензија; извођења наставе (предавања, семинари, провера знања, консултације), за лекаре и др. на последипломским студијама; реализација и руковођење научноистраживачким пројектима; вођење млађих сарадника за наставно-научни и научноистраживачки рад, осавремењивање и развој наставно-научне, односно наставно образовне дисциплине, писање реферата за избор, односно поновни избор наставника и сарадника факултета, учешће у комисији за оцену и одбрану докторских дисертација и магистарских радова, учешће у раду Већа Факултета и други послови по налогу Декана и руководиоца и у оквиру своје стручне оспособљености.

Из решења Медицинског факултета Универзитета у Београду број: 7502/3 од 29.11.2022. године, утврђује се да је тужиљи изречена новчана казна у висини 20% основне зараде у трајању од 3 месеца због повреде чл. 179. ст. 2. тач. 1. Закона о раду, због тога што је у октобарском испитном року доставила неправилно попуњене записнике из предмета Клиничка микробиологија и предмета Микробиологија, а у ванредном октобарском испитном року школске 2021/2022. године одбила да обави дужност дежурног наставника из предмета Клиничка микробиологија, док је за предмет Микробиологија доставила непрописно попуњене записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку, а утврђено је и да се изречена мера извршава обуставом од зараде на основу овог решења, почев од исплате зараде за децембар 2022. године и да је ово решење коначно даном доношења. Према образложењу тако донетог решења, декан туженог је, на основу пријаве шефа Катедре за микробиологију, проф.др. Наташе Опавски садржане и дописима број 7502/1 од 29.9.2022. године, број 7684/1 од 3.10.2022. године и бр.8255/1 од 18.10.2022. године, којом је обавештен да је тужиља у октобарском испитном року школске 2021/2022.

године доставила непрописно попуњене записнике из предмета Клиничка микробиологија и предмета Микробиологија, а у ванредном октобарском испитном року школске 2021/2022. године, одбила да обави дужност дежурног наставника из предмета Клиничка микробиологија, док је за предмет Микробиологија доставила непрописно попуњене записнике о полагању испита, а након увида у документацију Студентске службе факултета утврдио следеће чињенично стање: да је на записнику из предмета Микробиологија од 23.9.2022. године, тужиља руком дописала напомену да је учествовала само у испитивању студената групе 3, а који се налазе под редним бројевима 2, 3, 4, 5. и 9, као и да је имена студената под редним бројевима 1, 6, 7. и 8. избелила коректором, док је на записнику о полагању испита из предмета Клиничка микробиологија руком уписала реченицу да јој није омогућено да обави испит, у складу са Статутом и Правилником. Увидом у записнике из ванредног октобарског испитног рока, утврђено је да је тужиља на записнику из предмета Микробиологија од 12.10.2022. године, такође, руком уписала напомену, у погледу студената за које је била испитивач. У образложењу је наведено да је након увида у документацију и констатовања учињених неправилности декан тужиљи, уз пријаву упутио упозорење да су се стекли услови за отказ уговора о раду на основу члана 179. став 2. Закона о раду и дао јој рок од 8 дана за изјашњење. Тужиља се писаним путем изјаснила на наводе из тако датог упозорења, којом приликом је поновила наводе из раније датих изјашњења на решења бр.1502/2 од 14.3.2022. године и бр.7246/3 од 20.10.2022. године, с тим што је у решењу констатовано да новину у изјашњењу тужиље представљају наводи тужиље, у погледу одбијања обавезе да прихвати обавезу дежурног наставника, у којој је навела да ниједан важећи акт Медицинског факултета не дефинише појам дежурног наставника, као и да је именовање дежурног наставника од стране шефа Катедре за Микробиологију незаконито и самовласно. У образложењу је наведено да је дугогодишња пракса на Катедри за микробиологију у вези са полагањем испита из тог предмета да се на Катедри испит организује као тест, при чему је за организацију испита у сваком испитном року одговоран дежурни наставник и дежурни асистент. Списак дежурстава се прави на почетку школске године и јавно је доступан свим наставницима, па како је тужиља одбила да обавља ту дужност из разлога што категорију дежурног наставника сматра незаконитом, заменио је следећи наставник са списка. Имајући у виду наведено, декан туженог је закључио да је тужиља доставила непрописно попуњене записнике и да је неоправдано одбила да обавља дужност дежурног наставника. У решењу је констатовано и да је тужиља, сагласно Уговору о раду 4500/1 од 28.11.2011. године, у обавези да поштује правила извођења наставе, који су регулисани Правилником о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања “доктор медицине” на високошколској установи Универзитет у Београду-Медицински факултет, Правилником о полагању испита и оцењивању и ближе уређена одлукама Катедре. У конкретном случају, одлуком Катедре Микробиологије усвојен је распоред дежурних наставника за испит Клиничка микробиологија, као и начин полагања испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија, који је код туженог био предмет контроле од стране Просветне инспекције, која није уочила неправилности и незаконитости. Имајући у виду да наставник врши проверу знања студената, на начин који је утврђен општим актима Универзитета и Факултета, непридржавање установљених правила је повреда радне обавезе, која се може квалификовати као несавесно и немарно извршавање радних обавеза. Како је тужиља, противно одредби члана 35. став 7. Правилника о организацији и извођењу интегрисаних студија медицине за стицање звања “доктор

медицине” неовлашћено уносила измене у записнике и како је одбила да обавља дужност дежурног наставника, која јој је била предочена на почетку школске године, јавним објављивањем распореда дежурних наставника на предмету Клиничка микробиологија, декан туженог је нашао да је тужила учинила повреду радне обавезе наставника, те како је раније кажњавана за непрописно попуњавање записника закључио да је треба казнити најстрожом новчаном казном, сматрајући да ће тако утицати на запослену да престане да чини повреду радних обавеза преузетих уговором о раду.

Из упозорења туженог, број: 7502/2 од 24.10.2022. године, утврђује се да је тужени упутио тужили упозорење да су се због повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду и члана 34. став 1. тачка 2. алинеја 1. Правилника о раду, учињене током октобарског испитног рока (октобар I и октобар II школске 2021/2022. године), испуњени услови за отказ Уговора о раду бр.4500/1 од 28.11.2022. године и у упозорењу је тужили остављен рок од 8 дана од дана достављања овог упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Према образложењу тако датог упозорења, након завршеног октобарског испитног рока школске 2021/2022. године, тужила је доставила непрописно попуњене записнике за предмет Микробиологија и Клиничка микробиологија, како је то ближе означено у допису шефа Катедре микробиологије број 7502/1 од 29.9.2022. године. У ванредном испитном року октобар II за школску 2021/2022. годину, тужила је одбила да обави дужност дежурног наставника за испит Клиничка микробиологија, док је након завршеног ванредног октобарског испитног рока доставила непрописно попуњене записнике за предмет Микробиологија, а како је то ближе описано у допису шефа Катедре бр.7684/1 од 3.10.2022. године и бр.8255/1 од 18.10.2022. године. У упозорењу се, даље, наводи да је на основу навода шефа Катедре и потврде њихове истинитости у евиденцијама Службе за интегрисане студије медицине, несумњиво утврђено да је запослена прекршила радну обавезу из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, с обзиром да је игнорисала дугогодишњу праксу Катедре у спровођењу испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија, коју је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Записником бр.614-2-00974/2021-12 од 11.8.2021. године, оценило правилном и законитом и није доставила уредну документацију о полагању испита, сагласно члану 12. Правилника о полагању испита и оцењивању и члану 35. став 7. Правилника о организацији и извођењу наставе академских студија за стицање звања “доктор медицине”. С обзиром на то да је, у конкретном случају, несумњиво утврђено да је тужила у октобарском испитном року школске 2021/2022. године, учинила повреду савесног и марљивог извршавања радних обавеза, на начин што није доставила уредну документацију након окончаног испитног рока, односно није прихватила обавезу дежурног наставника, у упозорењу је констатовано да су се стекли услови да послодавац може да јој откаже уговор о раду, а тужили је остављен рок од осам дана од дана његовог достављања да се изјасни на наводе из упозорења.

Из дописа проф др Наташе Опавски, шефа Катедре за микробиологију бр.7502/1 од 29.9.2022. године, упуњеног декану, продекану за наставу и шефу Правне службе Медицинског факултета у Београду, утврђује се да је шеф катедре упутио допис означеним лицима у вези са континуираним достављањем непрописне документације са испита из предмета Микробиологија за студенте друге године и предмета Клиничка микробиологија за студенте четврте године интегрисаних студија медицине од стране

тужиље, као редовног професора са Катедре за микробиологију. У допису се указује да је у октобарском испитном року 2021/2022. године, тужиља доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку. Ти записници су, уз напомену о несправности, послати са Катедре у Деканат, заједно са записницима осталих испитивача, као и уз извештаје о испиту за ова два предмета од стране наставника. Испит из предмета Микробиологија, са списка тужиље у октобарском испитном року је потврдило осморо студената, од којих је на практични део изашло шест студената, од којих двоје није положило, а четворо јесте. У записнику је тужиља уписала оцене за студенте који су изашли на усмени испит код ње, док је белилом пребрисала имена студената, који су пали практични испит. У записнику је додала руком писану напомену да потврђује да је учествовала у испитивању студената под одређеним редним бројевима. Такође, на испит из предмета Клиничка микробиологија је са списка тужиље изашло двоје студената, од којих је један положио. Записник за овај испит, као и пријаве, тужиља није попуњавала, осим напомене да није била у могућности да обави испит. Студенткињу која је положила испит из Клиничке микробиологије, тужиља је упутила на шефа Катедре да јој упише оцену у индекс, а студенткиња данима покушава да ступи у контакт са тужиљом како би добила потпис у индекс и како би јој положени испит из тог предмета био регистрован, али је тужиља стално упућује на шефа Катедре да јој да потпис, због чега је, као шеф Катедре, упутила на Студентску службу да напише жалбу и захтев. Фотокопије тих записника, како се наводи у допису, су у прилогу, а слике извештаја резултата практичног испита из Микробиологије и Клиничке микробиологије, из којих се може видети колико је студената било на списку тужиље и који су приступили испиту су у прилогу.

Из дописа проф др Наташе Опавски, шефа Катедре за микробиологију бр.7684/1 од 3.10.2022. године, упућеног декану, продекану за наставу и шефу Правне службе Медицинског факултета у Београду, утврђује се да је шеф катедре упутно допис означеним лицима у вези са неиспуњавањем обавеза у вези са испитом из предмета Клиничка микробиологија у испитном року октобар два школске 2021/2022. године, од стране тужиље. У допису је указано да се на Катедри за микробиологију, испит из Клиничке микробиологије организује као тест, при чему је за организацију испита у сваком испитном року одговоран дежурни наставник и дежурни асистент. Списак дежурстава се прави почетком године и доступан је свима у друпбоксу. Дежурни асистент контактира дежурног наставника и они заједнички одређују термин испита и праве методом случајног избора селекцију питања, која се бирају из банке питања, коју су састављали наставници са Катедре. У испитном року је дежурни наставник, овде тужиља, која је одбила да обави ову дужност, а електронским путем је доставила објашњење “да испитује искључиво студенте за које је именована као испитивач, као и да је у току неколико паралелних процеса у вези незаконитости у процесу обављања испита за предмет Клиничка микробиологија. У допису се, између осталог, указује да ово није први пут и да тужиља није била дежурна ни у једном испитном року.

Из дописа проф др Наташе Опавски, шефа Катедре за микробиологију бр.8255/1 од 18.10.2022. године, упућеног декану, продекану за наставу и шефу Правне службе Медицинског факултета у Београду, утврђује се да је шеф катедре упутно допис означеним лицима у вези са континуираним достављањем непрописне документације, са испита из предмета Микробиологија за студенте друге године интегрисаних студија медицине од стране тужиље. У допису се указује да у ванредном октобарском испитном

року октобар 2, школске 2021/2022. године, тужиља је доставила записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку, на које је руком дописала своје коментаре. Ти записници су, уз напомену о неисправности, послати у Студентску службу 17.10.2022. године. Испит из предмета Микробиологија је у овом року потврдило седморо студената, од којих је на практични део испита изашло 5 студената, од којих двоје није положило, а троје јесте. У записнику је тужиља уписала оцене за троје студената, који су изашли на усмени испит код ње, док поред имена двоје студената, који су пали практични испит, није уписала ништа, а требало је да упише оцену 5 са теста, практичног дела испита, што је уједно и завршна оцена. У записнику је додала руком писану напомену да је била испитивач само за студенте под одређеним редним бројевима, а уз то је приложила посебан документ, који је означила као "службена забелешка" и на којем су се потписали студенти који су полагали усмени испит код тужиље. Име једног студента који није положио практични испит је било на другом листу записника и тај записник професорка није попунила и није се потписала. Указано је и да у том року није било студената који су полагали испит из предмета Клиничка микробиологија код тужиље, те тако није ни било записника, а требало је да буде дежурни наставник на овом испиту (према списку дежурстава који се прави на почетку школске године), али она није хтела да изврши ту обавезу, јер се не слаже са начином полагања испита из овог предмета, те је дежурство преузела професорка која је следећа на списку. Указано је да јој се због проблема око уписивања описне оцене са испита из предмета Клиничка микробиологија, који је положила у јануарско-фебруарском испитном року 2021/2022. године, а коју је требало да јој упише тужиља, обратила студенткиња Ана Пешић, која од тада покушава да добије потпис од професорке, али јој то не успева. На порталу е студент, тај испит није још регистрован и студенткиња не може да се пријави за студентски дом, те је упућена на продекана за наставу и Студентску службу, којима треба да пошаље молбу да се то реши и пожали на свој положај због става тужиље.

Из записника о полагању испита за предмет Микробиологија, испитни рок септембарски ИАС 2021/2022, Медицинског факултета, Универзитета у Београду од 23.9.2022. године, суд је утврдио да је тужиља испод потписа испитивача својеручно дописала напомену у којој је наведено да својим потписом потврђује да је учествовала само у испитивању студената под редним бројевима 2, 3, 4, 5. и 9. Записник се састоји од редног број студената са бројем индекса, именом и презименом, бројем полагања, поена, оцена и датума полагања, те да су све рубрике попуњене.

Из записника о полагању испита за предмет Микробиологија, испитни рок септембарски ИАС 2021/2022, Медицинског факултета, Универзитета у Београду од 12.10.2022. године, суд је утврдио да је тужиља испод потписа испитивача својеручно дописала напомену у којој је наведено да својим потписом потврђује да је учествовала само у испитивању студената и то, под редним бројем 1 (група 8) и за студенте под редним бројевима 3 и 5 (група 3). Записник се састоји од редног број студената са бројем индекса, именом и презименом, бројем полагања, поена, оцена и датума полагања, те да су све рубрике за те студенте попуњене и да је констатовано да су у прилогу потписи студената.

Из записника о полагању испита за предмет Клиничка микробиологија, испитни рок октобарски ИАС 2021/2022, Медицинског факултета, Универзитета у Београду од 9.9.2022. године, Група 3, суд је утврдио да се на списку тужиље налазило четири студента и да тужиља није попунила нити потписала записник у својству испитивача, већ је на врху записника својеручно написала “није ми омогућено да обавим испит у складу са Статутом и Правилником”.

Из записника о ванредном инспекцијском надзору над радом Медицинског факултета Универзитета у Београду Сектора за инспекцијске послове број 614-02-00974/2021-12 од 11.08.2021. године, суд је утврдио да је инспекција поступајући по представци која се односи на контролу спровођења испита из предмета Микробиологија и Клиничка Микробиологија није утврдила незаконитост и неправилност у раду надзираног субјекта.

Из Записника о ванредном инспекцијском надзору над радом Медицинског факултета Универзитета у Београду, Сектор за инспекцијске послове број 614-02-876/2022-12 од 21.10.2022. године, утврђује се да је инспекција поступајући по представци у којој се захтева контрола рада установе у делу који се односи на сачињавање записника о полагању испита и спровођење испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија утврдила незаконитост која се састоје у томе да се записници о полагању испита не воде на прописаном обрасцу, сходно члану 10. и 11. Правилника о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа, те је Медицинском факултету Универзитета у Београду указано да уподобе Записник о полагању испита у складу са наведеним одредбама Правилника.

Из Записника о ванредном инспекцијском надзору над радом Медицинског факултета Универзитета у Београду Сектора за инспекцијске послове број 614-02-876/1/2022-12 од 30.01.2023. године, суд је утврдио да је контролом извршења мера које су наложене надзираном субјекту Записником број 614-02-876/2022-12 од 21.10.2022. године након извршеног ванредног инспекцијског надзора утврђено да је установа доставила доказе о поступању по наложеној мери то фотокопију Записника о полагању испита који поседује све прописане елементе са одређеним специфичностима и да је сходно томе установа поступила по мери за отклањање незаконитости наложеној при редовном инспекцијском надзору број 614-02-876/2022-12 од 21.10.2022. године.

Из електронске поруке Универзитетског омбудсмана упућеног тужиљи и туженом дана 07.10.2022. године, суд је утврдио да су странке у овом поступке од стране универзитетског омдбусмана, а након разматрања притужбе тужиље и изјашљења органа управе Медицинског факултета, обавештене да није утврђено да је дошло до кршења закона и других аката од стране Факултета.

Из дописа тужиље Валентине Арсић Арсенијевић упућеног декану Медицинског факултета Универзитета у Београду дана 04.06.2021. године, суд је утврдио да се тужиља обртила декану са захтевом да јој изда писану сагласност и законско овлашћење да записник о полагању испита потписује и доставља факултету као документ за досије студената, а за испит у коме није учествовала.

Из дописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-01063/2022-06 од 14.07.2022. године, суд је утврдио да исти односи давање мишљења поводом молбе тужиље у вези са уоченим неправилностима у спровођењу завршног испита од стране Катедре за микробиологију Медицинског факултета Универзитета, те да је министарство мишљења да су високошколске установе дужне да полагање испита и оцењивање на испиту спроводе у складу са одредбама чл. 104 и 105. Закона о високом образовању и својим општим актима који ближе уређују полагања испита и оцењивање на испиту.

Из дописа потписаног од стране тужиље проф. др Валентине Арсић Арсенијевић, упућеног министру за високо образовање, дана 26.07.2022. године, суд је утврдио да се тужилца обратила надлежном министарству са молбом да се министарство изјасни да ли тужилца треба да потписује трајна документа да је обавила завршни испит студента (испитна књига, испитна пријава и записник о полагању испита) и када није учествовала у испиту, односно када није непосредно извршила проверу знања студента.

Из извештаја о случају са препоруком Заштитника грађана 425-149/23 од 30.08.2023. године, суд је утврдио да је исти донет по притужби Валентине Арсић Арсенијевић од 10.10.2022. године у којој је наведено да као универзитетски професор трпи притисак од стране Медицинског факултета Универзитета у Београду да својим потписом на записнику о полагању испита потврди да је непосредно извршила проверу знања студената који се налазе на званичном списку за полагање испита и за које је одређена као једини испитивач од стране Медицинског факултета, као и да се због тога обратила министарству просвете. Заштитор грађана је с обзиром на утврђене чињенице и околности у вези са поступњем Министарства просвете по пријави тужиље на незаконитости и неправилности у раду Медицинског факултета Универзитета у Београду, применом члана 37. став. 3 Закона о Заштитнику грађана упутио препоруку да Министарство просвете изврши нови инспекцијски надзор на околности организовања и полагања испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија, при чему ће републички просветни инспектори нарочито обратити пажњу на то да ли се испити из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија спроводе у складу са обавезујућим нормама из чланова 33-40. Правилника о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања доктор медицине, а посебно чланом 37. став. 2 Правилника, а о резултатима спроведеног надзора обавестити заштитника грађана.

Из исказа тужиље, саслушане у својству парничне странке, утврђује се да је одмах након завршеног факултета изабрана, као изванредан студент, да настави стаж на Медицинском факултету Универзитета у Београду 1988. године, а 1989. године, изабрана је за асистента-приправника на Катедри Микробиологија и имунологија. Указала је да је од 2011. године у звању редовног професора, а да је 2015. године проглашена за најбољег истраживача у Србији, према броју радова и њиховој цитираности, што је главни параметар утицаја једног истраживача и професора. Учествовала је у преко 20 научних пројеката, од којих је у четири пројекта била главни

истраживач. Навела је да тренутно руководи са три научна пројекта и према међународним параметрима, има већи научни утицај него сви остали чланови катедре заједно. Указала је да је основала неколико удружења грађана, струковних и да има велики међународни утицај, јер је захваљујући томе имала привилегију да највећи светски конгреси буду одржани у Србији, а велики број се планира у будућности, у области Гљивичне инфекције. Навела је да је Катедра којој припада узурпирала њена права, а претпоставља да је то због чињенице да је једна особа од 2000-2020. године, била на позицији продекана за редовну наставу. Та особа је самовољно уводила правила како да они организовањем функционишу као катедра, чак и када је то било ван здраве памети, имала је толики утицај да су сви ћутали и слушали мада се нису слагали и претпоставља да је био у питању страх због напредовања. Указала је да је против те и још неколико особа поднела кривичну пријаву и да је у току прикупљање доказа за хоризонтални и вертикални мобинг и припрема тужбу ради заштите од мобинга. По звању, она је тренутно најстарији наставник на катедри, једини који има научну и стручну квалификацију и далеко превазилази све колеге заједно. Указала је да јој је то дало снаге да се супротстави једној неетичкој, неакадемској и незаконитој процедури, јер се остали плаше да укажу на тако грубо кршење закона и прописа. Навела је да је предмет њене тужбе одбрана од трећег решења које јој је издао декан Медицинског факултета за смањење плате. Тим решењем је од ње захтевао да се понаша онако како је то пракса, а она ту праксу жели да прекине, јер је незаконска, неакадемска и штетна за знање будућих лекара. Навела је да сматра да је та пракса уведена због трговине утицајем, због чега је покренула кривични поступак, а та пракса је уведена постепено, за двадесет година владавине особе, која је имала функцију продекана за наставу. Практика се састоји у томе да се уведе неки тестови, супротно акредитацији предмета и Закона о високом образовању, који тест, као начин обављања испита не препознаје, јер постоје три форме начина обављања испита: усмена, писана и практична. Правилник о вођењу документације, на основу које висока школа издаје диплому медицине, јасно дефинише форму записника о спроведеном испиту студената. Та форма је приложена и зове се Образац бр.6 и важећа је од 2006. године. Тужила је, даље, навела да је Медицински факултет самовољно и незаконито укинуо неколико кључних делова записника, шифру наставника, салу, напомену, а што је утврдила и просветна инспекција, а након тога су их обавестили о овим неправилностима и наложили факултету да исправи форму записника. Закон о високом образовању је одредио да је испит јединствена целина и да га обавља један испитивач, што је наложено просветној инспекцији да констатује и да наложи факултету да и то уподоби, с тим што тај записник још увек није добила, али га је тражила од Министарства просвете. Тужени је кориговао форму записника, али је и даље модификовао на начин да је, поред имена сваког студента додао колону, датум, што је, такође, незаконито, јер није у форми законом обавезујућег обрасца број 6. О томе је обавештавала и Савет факултета, декана и Статутарну комисију Универзитета, која је утврдила да има неправилности, али да те неправилности мора да утврди просветна инспекција. Она је имала већ три надзора, било је притисака од стране декана и шефа правне службе, овде присутног грађанина, продекана за наставу и шефа студентске службе да одустане од тог налога. Указала је да су њих четворо, мимо њеног знања и мимо њеног присуства, заказали састанак у вези предмета који је она иницирала и који се тиче њеног интегритета. То је формални део приче. Навела је да је од ње тражено да потпише да је спровела тест, иако није испитивала студента, није га видела и идентификовала, нити је извлачио питања. Уместо тога, асистент и дежурни наставник организују тест,

прегледају га и путем мејла су јој доставили резултате, уз захтев да она то унесе и потпише. Њен одговор је увек био да онај ко је обавио тај задатак, то опише и потпише и да он сачини записник о времену, месту и начину, јер је све остало фалсификовање чињеница, у коме она не жели да учествује. Навела је да факултет пре сваког испитног рока сачини списак студената испитивача, уз напомену да то не сме да се мења и када би она то потписала и оставила као трајни документ, ова дешавања би остала незапажена, јер се нигде не архивирају, а записник о полагању испита је трајни документ, са њеним потписом као доказом да је она то обавила. Они имају привремена документа, такозване студентске картоне, који се уништавају након три године, тако да о томе више нема доказа. То је био разлог због кога је она на записницима стављала напомену, за шта је окривљена да је преправљала записнике, а касније је доказала да је напомена саставни део записника јер је напомена њено легитимно академско право, које јој гарантује Закон о високом образовању, а које гласи да Универзитет мора да чува интегритет, а тај интегритет чине студенти и професори. Поступак уништавања документа руши интегритет и супротан је са уговором који је потписала са послодавцем. У њеном уговору стоји да све обавезе мора да обавља непосредно, а да је послодавац дужан да јој одреди радне задатке. Указала је да њој послодавац никада није одредио радни задатак, да она треба да уноси податке које је други спровео, иако је писаним путем више пута тражила да јој се јасно напише и писаним путем достави, она то никада није добила. Тражила је да, ако она буде одређена да она буде дежурни испитивач добије писани налог и правила за тај поступак, што до данас није добила. Она, такозване налоге добија од асистента, путем циркуларног мејла, на који она одговори да захтева писани налог од декана или особе коју је он писаним путем овластио. Остале катедре су већински успеле да се ослободе утицаја Тање Јовановић, продекана за наставу, а њихова катедра и још неке катедре у мањини су остале таоци таквог рада. Декан је донео неколико погрешних потеза, под утицајем правне службе и претпостављам да он због тога избегава да се појави пред судом. Он је тренутно незаконито декан, јер је стекао услов за пензију 30.09.2023. године и покренут је поступак пред Управним судом, ради констатације чињеница да је стекао услов за пензију и да нема основа за продужетак. У том смислу, тужила је навела да јој се чини да тренутно постоји један правни вакуум и да је то, по њеном мишљењу, други разлог због кога избегава суочавање. Поред тога, на његовој катедри се незаконито спроводи испит пред комисијама, што ће, такође, бити предмет оцена пред надлежним органом. Њен основни мотив је да студенти стекну квалитетно знање и да то искључиво могу на начин како је предмет акредитован и како најбољи професор држи наставу. Указала је да је од општег јавног интереса да Србија има квалификоване лекаре, који ће након завршеног факултета имати знање, које ће одмах моћи да примене у свом раду. Навела је да је сведок бројних лекарских грешака, а у једном тренутку је и сама била жртва тога, што је њен мотив због кога неће одустати. Навела је да никада не би пожелела правној служби туженог да их лече студенти, који испите полажу преко тестова, а наравно да то не жели ни грађанима Србије. У питању су два предмета, те шеф катедре Наташа Опавски прогласила небитним и он се одувек полаже путем теста, а то је предмет Клиничка микробиологија. У предмету Микробиологија, испит се изводи из два дела, на два различита места, дана. Први део је као неко уско грло, који контролишу они који тргују утицајем, због чега је тај предмет проглашен најгорим и најтежим, а све је супротно закону, акредитацији и правилницима. У почетку је и дежурала, а онда је покушала да то промени, престала је да дежура и тражила је налог декана. Њена пракса је увек била да указује да је то неисправно, штетно за студенте и да они нису обучени

да праве тестове. Писани испит и тест нису исто, а о томе сведоче записници, јер министарство има посебан формулар када су у питању испити у виду тестова. Ова решења су била једна врста претње, како би она напустила радно место, а добила је и упозорење и на њега се изјаснила писаним путем. Тужилња је навела да никада није одбила ни један радни задатак, а посебно да није одбила да испитује студента, за који је званично било одређено да буде једини испитивач. Било је и обрнуто, дешавало се да њој одузму испитивање студената, за које је била званично одређена као испитивач, али је тада нису присиљавали да потпише оно што су други урадили. Указала је да дописом или на било који начин није добила прецизно шта тужени од ње захтева, ни раније ни поводом њеног изјашњења, а она је тражила да јој се доставе, али јој нису доставили и указали на неке њене грешке или неправилности у раду. Све време су се позивали на праксу, не описујући ту праксу и недајући јој правни основ за ту праксу. Они њој никада нису наложили да потпише записник за поступак који је урадила друга особа. Навела је да она не зна да ли је форма записника постојала раније и од када и да студентској служби треба да се постави то питање. На питање пуномоћника туженог да ли се форма записника мењала од када тужилња потписује записнике, тужилња је навела да постоји студентска служба, правна служба и декан који су одговорни за законитост процедуре, валидност аката, формуларе, правилника и друго, а њен посао је једини да предаје и испитује, а не да проверава исправност записника. Правилност форме записника спроводе правна и студентска служба, а тај пропуст је у домену кривичне одговорности. Указала је да сваки посао ради веродостојно и истинито. С тим у вези и да је констатација чињеничног стања, за поступак где треба она да стави лични потпис њена лична одговорност и чињеница да је она написала да она није спровела поступак је тачна и може да смета само онима који раде незаконито. Навела је и да јој је познато да је просветна инспекција извршила надзор над спровођењем испита Микробиологије и Клиничка микробиологија и да јој је познато шта је констатовано, да је нетачно да је поступање катедре оцењено као законито и правилно, да је инспекција констатовала да се спроводи са праксом катедре, а испит мора да се спроводи у скалду са законом и правилницима.

Из исказа сведока Наташе Вучковић Опавски, редовног професора Микробиологије и шефа катедре за Микробиологију, утврђује се да је на тој позицији од 2018. године и да јој је познато зашто је позвана у суд. Навела је да се записници са полагања испита попуњавају на исти начин, као и пре него што је она постала шеф катедре, а добијају их из Деканата, а непосредно пре испитног рока. Од почетка примене Болоње у Србији, записници су јединствени на целом њиховом факултету и садрже: списак имена и презимена студената, број индекса, рубрику предвиђену за оцену, број поена, потпис наставника, а у заглављу пише предмет са шифром, а доле потпис испитивача и датум. Сваки наставник, од доцента навише, који пита студенте добија списак студената које ће он питати, односно, за које је одговоран да да завршну оцену и до 2018/2019. године је са тим било проблема. Имају два испита и два предмета. Микробиологија, на другој години основних студија и на четвртој години, Клиничка микробиологија. Испит се спроводи по правилнику Медицинског факултета, а студентима се у њихове картоне уписују њихове предиспитне обавезе и активности. Ту сви асистенти и наставници, који воде наставу уписују присуство студената, њихове резултате тестова које дају и резултате два колоквијума који се спроводе током године и ове активности, са 30 бодова, улазе у завршну оцену. Студент долази на испит Микробиологија и прво полаже практични испит, који се спроводи као тест од

2008/2009. године, а питања за тест састављају наставници са три области Микробиологије, а за сваки испитни рок су одговорни један наставник и један асистент. Они воде рачуна да се питања за тај тест доставе на време, асистент формира, технички уређује тај тест и постоји комисија од три наставника која финално прегледа тај тест и коригује га, уколико за тим постоји потреба. Сви студенти полажу истовремено један тест, у једном или више Амфитеатара. Након тога, тест се истог дана прегледа и он је елиминационог карактера, тако да се сматра да су тест положили студенти који остваре 50% плус 1 бод. Постоји коефицијент за оцену са тог теста где је број бодова, које је студент остварио на тесту одговара коефицијенту и улази максимално са 20 бодова у завршну оцену. Студенти који су положили тест, одлазе код испитавача по списку, а то је записник о коме причамо и договарају се за термин усменог испита. Усмени испит је јаван и по њиховим правилима, поред студента мора да присуствује и један сведок. Извлачи 4 питања из 4 области Микробиологија и испитавач даје бројчану оцену од 5-10, 5 значи да није положио испит, а остале оцене се прерачунавају тако да учествују са 50 поена у завршној оцени. Завршна оцена је збир коефицијената са предиспитним активностима студента, практичног испита, то јест теста и усменог испита. У записник се уноси бројчано финална оцена од 5-10, број поена који је збир ове три поменуте активности. Испит из Клиничке микробиологије се увек полагао као тест. С обзиром на то да овај предмет сада има 30 часова, оцена са испита је опасна положио/није положио и овај начин полагања је акредитован три пута до сада, као и испит из Микробиологије од 2007/2008, 2014. и 2021. године. За испит из Клиничке микробиологије је направљена банка питања коју су састављали сви наставници са катедре из које се формира тест од 30 питања. Овде постоји дежурни наставник и дежурни асистент. Сви студенти раде исти тест у једном термину. После прегледања теста који је елиминациони, студентима се уписује у индекс, пријаву и записник да је положио или није положио и ови се записници о полагању из Деканата шаљу сваком испитивачу. Обавеза је да пошто се заврши испитни рок, записници са испита буду достављени у Деканат, у року од 3 радна дана. Са попуњавањем ових записника није било проблема до 2019. године, када је тужиља, сматрајући да испит из оба предмета треба другачије да изгледа није почела да одбија да потпише записник из предмета Клиничка микробиологија или да га непотпуно попуњава за испит Микробиологија. Тужиља је сматрала да практични испит из Микробиологије треба другачије да изгледа и све предлоге је изнела пред катедру и о том предлогу је катедра гласала више пута. Од октобра 2018. године до сада су се седам пута на катедри изјашњавали о изгледу испита за Микробиологију и Клиничку микробиологију, а последње изјашњавање је било 21.09.2023. године, а свим тим изјашњавањима су се великом већином чланови катедре изјаснили да се задржи постојећи облик испита. Тужиља је у јунском року 2019. године ушла у Амфитеатар, где су студенти радили тест и рекла да одмах после тога дођу код ње, на договор за усмени испит, не водећи рачуна о резултатима теста. О томе постоји службена белешка. Сведок је навела да је написала допис Деканату и у договору са продеканом и Деканом су студенти са списка тужиље преусмерени на друге испитиваче. За записнике из испита Клиничка микробиологија је више пута контактирала студентска служба факултета са молбом да као шеф катедре потпише студентима са испитног списка тужиље да су положили испит, јер тужиља то није хтела, а студенти без тога нису могли да пријављују друге испите. У једном периоду, уз информисање Деканата, тужиља је била скинута са листе испитивача, а за испит из Клиничке микробиологије, али је касније враћена, када је нови Декан ступио на дужност, а мисли да је то било 2021. године. Претходне школске године није била на

списку испитивача, јер није желела да потписује, што је она морала да ради као шеф катедре. За сваки испитни рок, за оба предмета постоји списак дежурног наставника и дежурног асистента, који је доступан свим члановима катедре током целе године и наставници и асистенти се држе тих својих обавеза. Тужиља је требало да буде дежурни, то јест одговорни наставник, за јануарски испитни рок 2022/2023. године, али је одбила, са објашњењем да се она не слаже са изгледом испита. Као шеф катедре, сведок је свим овим активностима, обавештавала правну службу, студентску службу, продекана и Декана писаним путем преко писарнице. С обзиром на то да је дужност шефа катедре, према Статуту туженог, да обезбеђује нормално одвијање свих видова наставе и обављање административних послова везаних за наставу и да организује спровођење одлука Савета факултета, Већа факултета, Деканског колегијума и катедре. Одговори у писаној форми које је добијала су били да сви чланови катедре треба да поштују одлуке катедре и да спроводе испит према тој одлуци. До сада је три пута долазила просветна инспекција, у августу 2021. године, у октобру 2022. године и октобру 2023. године, а одлуке инспекције из 2021. и 2022. године су биле да није било незаконитости и неправилности у раду испитиваног објекта. Указала је да 30 поена могу да дају сви наставници и асистенти студенту за предиспитне обавезе током школске године, 20 поена се остварује на практичном испиту – тесту и 50 поена на усменом испиту, а усмени испит полаже студент код испитивача на чијем је записнику. Испитивач закључује завршну оцену, на основу збира предиспитних активности, теста и усменог испита. Сведок је појаснила да под изразом “наставник који пита” подразумева наставника који пита усмени испит и даје завршну оцену. Навела је да је разлика између практичног и писаног испита та да се на писаном тесту проверава знање студента из практичног знања Микробиологије – дијагностика заразних болести. Студенти не седе за микроскопом, не гледају препарате и асистенти их не испитују, већ им се на испиту дају питања са сликом изгледа на препарату или добијају питања везано за дијагностику заразних болести. Студенти имају у водичу списак питања и за практични испит, из којих ће бити генерисан тест за усмени испит. Према члану 33. Правилника о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања доктор медицине из 2022. године, практични и/или писани део се полаже пре усменог испита и добијена позитивна оцена је услов за полагање усменог испита. Практични део испита се организује у складу са одлуком катедре и подразумева проверу вештина, писану или усмену проверу практичних делова градива предмета. У погледу изгледа студентских картона, начина чувања, попуњавања и уништавања сведок је навела да у поменутом правилнику у члану 36. пише да у документацију о испитима спадају: испитна књига наставника, централна испитна књига, записници о полагању испита код испитивача, испитна пријава, индекс и студентски картони са евиденцијом о предиспитним активностима студената и закључном оценом тих активности. Студентски картони се чувају три године. На почетку школске године, студенти купују водич за ту школску годину и за све предмете и картоне за ту школску годину. Картони имају униформан изглед, предвиђене су рубрике за присутност, колоквијум, додатне активности, тест и усмени испит, као и издвојена рубрика за финалну оцену, број поена, датум и потпис испитивача за усмени испит. Наставници задужени за практични део испита се уписују и потврђују спроведене активности у картону, у рубрици предвиђеној за тест се уноси број картона и потпис особе, која је дежуран наставник или асистент, то јест онај ко је прегледао тест. На прегледању теста је увек присутан дежурни наставник и дежурни асистент, који такође пишу извештај о завршеном испиту и тај извештај се шаље у Деканат, са свим записницима и

студентским пријавама. Питања из водича се не преписују за практични испит, то су заправо теме из којих се генеришу питања за тест. За време короне, 2020. године, није било теста који се радио у Амфитеатру, већ су наставници на усменом делу испита испитивали и градиво, које се налази на тесту. Тест је враћен 2021. године, јер су на катедри сву наставу извели у вежбаоницама или онлајн у реалном времену, преко одређене платформе и научно наставно веће се са тим сагласило. Одлука катедре пре 2018. године и други низ година је била да се студентима, који током предиспитне активности освоје 95 и више од укупно 105 бодова призна практични испит, као положен са максималним бројем поена. Одлуком катедре мали број студената у генерацији и то око 5% најбољих у генерацији, који су остварили више од 95 бодова током школске године, омогућено је да не полагају тест, већ да им се он рачуна као положен са максималним бројем бодова, а све то пише у водичу. Све у вези са наставом и са испитом је доступно студентима у Водичу за интегрисане академске студије медицине. Изменом записника из 2022. године је предвиђено да се у рубрику "место испита" уписују различита места, јер не постоји јединствено место где ће све то студент завршити. Уколико студент није положио тест, као место испита се уписује Амфитеатар, у коме је радио тај тест, као и датум и време када је тест рађен. Уколико је студент изашао на усмени испит, као место испита се уписује кабинет наставника, код кога је полагао, као и датум и време. Указала је да мисли да технички није могуће да се потпишу сви чланови катедре који су учествовали у оцени, већ се потписује наставник на чијем записнику се тај студент налази. У односу на околности ко потписује записник када студент не положи тест, сведок је навела да се одговор налази у члану 33. Правилника и да се практични део испита обавља према одлуци катедре, а да га потписује испитвач на чијем се списку налази тај студент. Тај наставник практично само преписује оцену са практичног испита, која се догодила у одређено време, на одређеном месту, као што уноси у своју оцену целу предиспитну активност студента према Болоњској декларацији. У односу на околност којим актом је изричито прописано да испит спроводи један испитивач, а да оцену уписује други испитивач, иако није учествовао у непосредном испитивању студента, сведок је навела да је, према одлуци катедре, испит из Клиничке микробиологије тест од почетка извођења наставе на овом предмету и не могу сви наставници правити свој различити тест. Овај предмет није једини, попут Клиничке биохемије на истој години, где се испит спроводи као тест. Навела је да су готове обрасце добијали готове из студентске службе и да се нису бавили тиме да ли се записници о полагању испита воде на прописаном обрасцу и да ли је садржао све потребне елементе. Указала је да није разговарала са просветном инспекцијом, а од ње је тражено да прикупи документацију о настави и извођењу испита на оба предмета и да достави записнике са катедре, са одлукама, што је она и урадила и ту се завршава њена улога као шефа катедре у вези са ванредним надзором просветне инспекције. С обзиром на то да тужила није обављала своје обавезе, на предмету Микробиологија везано за испит, у више испитних рокова, обавестила је о томе целу катедру мејлом, а тиме и тужилу, јер је била у мејл адреси, а такође и писаним актом продекана за наставу, студенску службу и Деканат. У односу на околност да ли је тужила икада званично указала на то у чему се састоје неправилности у попуњавању записника, сведок је навела да је, након разговора са деканом, у два наврата написала врло прецизан документ о начину извођења наставе и спровођења испита на оба њихова предмета. Тај документ је свима послат мејлом, одштампан је код секретарице Института, потписан, печатиран и заведен у књигу наставе и однет тужилу у канцеларију. Навела је да на факултету има двадесетак

института, 30 клиничких катедри, дежурство на испитима на појединим катедрама представља договор самих чланова катедре, а тако је и на Катедри за микробиологију договорено да се на почетку школске године прави списак дежурних наставника и асистената, по азбучном реду и поставља се у дроббок, који је доступан свим члановима катедре у дроббоксу где се налазе сва документа, презентације, записници катедре за текућу школску годину, као и распореди извођења наставе и распоред дежурних наставника и асистената. Списак дежурних наставника на почетку школске године за сваки испит прави секретар катедре. И не доноси се посебна одлука за сваки испитни рок. Уколико се деси да неки наставник или асистент не може да изврши своју обавезу, у том случају може лично да се договори са неким да га замени и овај му то обично враћа и коригује се списак.

Из исказа сведока Драга Ђорђевића, утврђује се да му је познато зашто је позван у суд и да се све своди на једну ствар, да се потпишу записници за радње у којима тужиља није учествовала, то јест, на испитима са студентима које није видела, односно, који код ње нису полагали. Указао је да се код туженог запослио 1984. године и да је радио до 2022. године, када је незаконито отеран у пензију, јер је имао право да заврши школску годину. У школској 2021/2022. години, радио је као ванредни професор на предмету Патолошка физиологија, а то је један од 16 Института, има 15 клиника и све су под ингеренцијом Медицинског факултета. Предмет Клиничка микробиологија не припада институтима, него Клиници, а Микробиологија припада, али Институту за микробиологију. Познато му је од колега и колегиница на који начин су се полагали испити на Клиничког микробиологији и Микробиологији у школској 2021/2022. години и то тако што су принуђивани професори, то јест тужиља да потписују записнике са испита којима није присуствовала, са студентима које није видела. То важи за оба предмета. Указује да га је чудно начин полагања тих предмета, јер се то разликовало од начина полагања испита у његовим предметима, јер су код њега студенти полагали испите лицем у лице. Као испитивач, спроводио је испит у време и на месту који су договорени са студентима по распореду, који је правио заједно са тим студентима, у радно време, од понедељка до петка, у његовој канцеларији, односно ординацији. Навео је да је начуо да нешто и пре 2021/2022. године није било све правилима. Пре него што је формирана Клиничка микробиологија, углавном је било полагање лицем у лице, а не зна када је тачно издвојен тај предмет, пре петнаест или више година. Указао да је сврха практичног испита та да студент овери оцену, своје знање из научних вештина и поступака, који су му неопходни за будућег лекара и да није могуће да се тај испит полаже у виду теста и да је бесмислено и илузорно о томе причати. Навео је да му у току рада код туженог нико никада није тражио да потписује записнике о полагању испита, у чијој непосредној провери знања није учествовао, као ни записнике о полагању практичног дела испита коме није присуствовао. Само је потписивао практични испит код оних студената који су полагали лицем у лице практични део испита код њега. Указао је да је на усменом испиту, записнике о полагању испита попуњавао тако да записник има рубрике студената који су положили практични испит, јер само такви записници стижу до њега, као професора. Они који нису имали положен практични испит, нису имали право да учествују на усменом испиту. То значи да је практични испит био квалификациони испит за приступање усменом испиту. Записник о полагању усменог испита је попуњавао адекватно рубрикама, које постоје на листу записника, једном или више листова, јер је било рокова када је и по 40 студената полагало код њега, што значи да нису сви могли да стану на један записнички лист.

Студенти који су полагали код њега усмени испит су били верификовани не само на том листу, него и у његовој свесци, у којој је водио евиденцију о свим полагањима, у књизи одржаних испита, пријави за испит и на крају, у индексу. На листу је записивао број бодова стечених на усменом испиту, оцену (писану и бројком) и датум одржаног испита. Пошто се дешавало да су студенти полагали не само једну, већ и две радне недеље, од понедељка до петка, сваком студенту је уписивао датум када је полагао, поред оцене и бодова. Комплетну листу записника је потписивао са датумом завршеног испита задњи дан. Студенти који нису изашли на испит, на листи су означени прецртавањем, помоћу лењира, празних рубрика за бодове и оцене, да не би било неких махинација. Никада се није дешавало да му је код туженог уручено писано упозорење за постојање разлога за отказ, односно решење о кажњавању, због тога што је прецртавао празне рубрике. Могућност ослобађања од обавезе полагања практичног дела испита на његовом предмету није постојала и никада се то није десило. Указао је да је раније, пре петнаестак година, Катедра имала неку врсту слободе у односу на одлуке из Деканата, конкретно, декана, а задњих десетак година, Катедра је сведена на установу која даје само предлоге, а у Деканату, конкретно, декан, доноси све одлуке, које Катедра спроводи. Навео је да никада није добио допис, у вези са пролазности студената на испитима, али се сећа, пре петнаестак година, када им је тадашњи шеф Катедре Дивна Вуловић прочитала допис од декана, у коме је писало да је неопходно да сниже критеријум за оцењивање студената на испиту из Патолошке физиологије, што их је зачудило, имајући у виду да је њихов предмет један од главних на трећој години и да положен испит представља услов за уписивање четврте године. Од тада су све чешће долазили којекакви дописи из Деканата, то јест од декана, јер не може ништа без његовог знања, који се нису слагали са његовим поимањем испита по Закону о високом образовању и Правилнику о испитивању студената факултета. Осим Микробиологије, сведок је навео да је полулегалан испит и Хирургија, пред тзв. Комисијом, што је по његовом мишљењу незаконито, а код њих је то традиција. Није му познато да ли је такав начин испитивања регулисан било којим актом факултета. Познато му је да је просветна инспекција била на Микробиологији, јер су у истој згради и то му је познато из прича колега са Микробиологије. Начин полагања испита на Микробиологији му је познат јер га је стекао од појединих колега, укључујући не само професоре, него и асистенте и лаборанте, јер су у истој згради, а он на том Институту никада није доживео посету просветне инспекције за 32 године рада. У односу на околност ко је доносио одлуке о начину полагања испита за школску 2021/2022. годину, за Клиничку микробиологију и предмет који је он предавао и да ли професор сам доноси одлуку о испиту или постоји одлука неког надређеног тела, сведок је навео да се на седам година спроводи акредитација и да постоји комисија у Деканату која се стара о томе. Катедра његовог предмета, а требало би сваког, само спроводи одлуке декана, а они су дужни да спроведу оно што, у оквиру Катедре, траже надлежне службе, на челу са деканом, при чему је декан главни и одговорни потписник. Навео је да није у спору са парничним странкама.

Из исказа сведока Нине Жигон, утврђује се да су јој познати разлози због којих је позвана у суд и околности на које треба да сведочи и то да ли, као професори на универзитету, могу да потписују записник о полагању испита кандидата кога нису непосредно испитали и саставили питања за полагање испита. Указала је да она предаје два предмета на трећој години и то, Фармакологију са токсикологијом, а на шестој години Клиничку фармакологију, те да је завршни испит на трећој години усмени, а на

шестој писмени. Испит започиње тако што јој служба достави записник и картоне студената, из којих она види да ли су они редовно похађали наставу. Када студенти дођу на испит, кандидати извлаче питања. Навела је да студенти када почну да слушају предмет имају сва питања, а то је база од 300 питања и налази се у некој књижици. Ту базу питања је одобрила катедра и она се ажурира повремено, а сваки наставник има цедуљице које кандидат извлачи. Навела је да она оцењује студента и уписује то у пријаву, картон и тај записник. Начин полагања испита организује сама, тужени расписе испитни рок и то се не мења. Истакла је да нема обавезу дежурства, а једино се некада организују дежурства на колоквијумима и онда се сви појављују. Посебан налог нема и није никада ништа добила написмено. Дешавало се да је постојао списак дежурства, а да се не појави, само се јави. Образац за полагање испита није прописан, само записник и испитна књига. Сведок је навела да јој је познато да је код туженог вођен инспекцијски надзор поводом утврђивања незаконитости садржине обрасца за полагање испита који се користио код туженог, зато што је инспекција наложила да се постојећи записник допуни и то шифром и рубриком напомене. Навела је да нико на Медицинском факултету није захтевао од ње да потписује записнике о полагању испита, за студенте у чијој непосредној провери знања није учествовала, као и да постоји општи акт факултета о начину спровођења испита, који мора да се поштује и они немају право да исте мењају. Указала је да она идентификује студента приликом испита и да на њеној катедри има петнаестак наставника. Кандидате које треба да полагају код ње одређује студентска служба, случајним избором и списак кандидата и њихов испитивач се највероватније објављује на сајту факултета. Списак студената који полагају испит код одређеног испитивача инкрпорирани су у самом записнику и она нема право да промени име студента са списка, да некога избаци или нешто да дода. Студента који приступи полагању идентификују тако што имају фотографију на картону и на индексу, а за ту идентификацију од докумената користе индекс и картон. Резултати испита се уписују у записник, у белу пријаву, централну испитну књигу, испитну књигу испитивача и картон студента. Указала је да јој није познат случај да ли је на било ком другом факултету од било ког другог наставника захтевано да потпише записник, а да му је претходно онемогућено да непосредно испита кандидата, као и своје радне обавезе извршава непосредно. Навела је да јој није познато да ли је појам дежурство на испитима регулисано неким општим актом факултета. Сведока је навела да јој није познато да постоји општи акт којим је регулисано полагање испита за сваку катедру, већ да је завршни испит регулисан истим начином за све испите и када испитује кандидате на завршном испиту поступа по одлукама факултета, не постоји никаква посебна одлука катедре и то је Правилник о испитивању. Указала је да сада има право да, као испитивач, уноси напомене, поред онога што садржи сваки образац. Навела је да испитивач има право да у записник унесе, на пример, напомену када студент неће да прихвати оцену, а та новина за напомене се примењује у записнику од када је инспекција наложила. У спорним околностима, а пре увођења новина, испитивач је све напомене уносио у задњу рубрику, у испитној књизи. Право на уношење напомена у записник није имала раније, а није јој познато да ли је постојала забрана, али објективно ниси имао где шта да упишеш јер је образац био узак.

Суд је поклатио веру исказима тужиле, као и исказима сведока Нине Жигон и Драга Ђорђевића, налазећи да су исти јасни и међусобно сагласни у погледу битних чињеница за решавање ове правне ствари, а делимично потврђени и исказом шега Катедре за микробиологију, у делу који се односи на праксу начина одржавања испита на Катедри за микробиологију и писаним доказима у списима.

Суд је покљонио веру исказу Наташе Вучковић Опавски у делу исказа у коме је појаснила дугогодишњу праксу која је постојала код туженог, а односи се на начин организовања испита и полагања истих на Катедри за микробиологију, у предметима Микробиологија и Клиничка микробиологија, будући да у том делу није оспорен ни од саме тужиље. Суд није покљонио веру исказу овог сведока у коме је навела да су се у радњама тужиље стекли елементи повреде радне обавезе која јој се оспореним решењем ставља на терет, будући да у том делу њен исказ нема покриће у писаним доказима у списима.

Одредбом члана 179. став 2 Закона о раду, прописано је послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то : ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења, ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада, ако не користи или ненаменски користи обезбеђена средства или опрему за личну заштиту на раду, ако учини повреду радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду. Послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то ако неоправдано одбије да обавља послове и извршава радне налоге послодавца у складу са законом (тачка 1) као и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 179а став 1 тачка 2 Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом за повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине у смислу члана 179 став 2 и 3 овог закона да, ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно непоштовање радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос, уместо отказа уговора о раду, изрекне новчану казну у висини до 20% од основне зараде запосленог за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до 3 месеца, која се извршава обуставом од зараде, на основу решења послодавца о изреченој мери.

Одредбом члана 180 Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из чл. 179 став 2 и 3 овог Закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду или да му остави рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. У упозорењу из става 1 овог члана послодавац је дужан да наведе основа за давање отказа, чињенице и доказе које указују на то а су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Поштујући наведене правне норме, право на одбрану сваког лица против кога се води поступак за неко кажњиво дело, основно је људско право демократског друштва и право зајемчено одредбом члана 33 Устава Републике Србије, која у смислу одредбе члана 18 став 1 Устава Републике Србије непосредно примењује.

Људска и мањинска права зајмечена Уставом непосредно се примењују, а одредбе о људским и мањинским правима тумаче се у корист унапрђења вредности демократског друштва сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење (члан 18 став 1и 3 Устава РС).

Према правилима из члана 20 став 3 Устава Републике Србије, при ограничавању људских и мањинских права сви државни органи, а нарочито судови дужни су да воде рачуна о суштини права које се ограничава, важности сврхе ограничења, природи и обиму ограничења, односу ограничења са сврхом ограничења и томе да ли постоји начин да се сврха ограничења постигне мањим ограничењем права.

Обавезно писано упозорење запосленом из члана 180. Закона о раду, представља инструмент, преко ког се запосленом омогућава остваривање наведеног уставног права у процедури утврђивања његове одговорности за повреду радне обавезе, или радне дисциплине, што мора бити поштовано и у ситуацији када се запосленом за учињену повреду радне обавезе изриче блажа санкција од отказа уговора о раду, јер представља битан елемент института права на одбрану, које је гарантовано не само позитивним прописима, већ и ратификованим међународним конвенцијама. Упозорење послодавца је нужан услов за отказ уговора о раду, у складу са одредбом члана 7 ратификоване Конвенције МОР бр.158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца (“ Службени лист СФРЈ “ бр.4/84), са препоруком број 166, јер има карактер акта којим се запослени позива на изјашњење и оно није формалност у поступку отказивања уговора о раду, већ се њиме запосленом ставља до знања да постоје околности које према схватању послодавца образују отказни разлог. Сврха и циљ упозорења је да се запосленом омогући да изнесе одбрану и да се изјасни о радњама за које послодавац сматра да представљају разлог за отказ уговора о раду и стога се запосленом даје један разуман рок да би то изјашњење и одбрану могао дати, а у конкретном случају је основано доведено у сумњу, како то произлази из садржаја упозорења бр.7502/2 од 24.10.2022. године.

Упозорење запосленом о постојању разлоге за отказ уговора о раду мора да садржи чињенице и доказе које омогућују идентификацију и примену отказног разлога, односно место, време, начин извршења радње квалификоване као повреда радне обавезе или непоштовање радне дисциплине, што поред поштовања права на одбрану има и сврху утврђивања да ли је у поступку који је претходио доношењу побијаног решења, послодавац на потпун и правилан начин утврдио одговорност запосленог за повреду радне обавезе или/и радне дисциплине, која му се ставља на терет.

Применом материјалног права на утврђено чињенично стање, а на основу резултата целог доказног поступка, суд је нашао да је тужбени захтев тужиље за поништај оспореног решења и накнаду материјалне штете, у виду изгубљене плате основан.

У конкретном случају, тужиљи је изречена новчана казна у висини 20% основне зараде у трајању од 3 месеца због повреде чл. 179. ст. 2. тач. 1. Закона о раду, због тога што је у октобарском испитном року доставила неправилно попуњене записнике из предмета Клиничка микробиологија и предмета Микробиологија, а у ванредном октобарском испитном року школске 2021/2022. године одбила да обави дужност дежурног наставника из предмета Клиничка микробиологија, док је за предмет Микробиологија доставила непрописно попуњене записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку. Пре доношења оспореног решења, тужени

се тужилци доставио упозорење о постојању разлога за отказ од 24.10.2022. године, на које се тужила писаним путем изјаснила 8.11.2022. године, али у самом упозорењу нису наведене чињенице и докази које омогућавају идентификацију и примену отказног разлога, односно место, време, начин извршења радње квалификоване као повреда радне обавезе или непоштовање радне дисциплине. Према образложењу тако датог упозорења, након завршеног октобарског испитног рока школске 2021/2022. године, тужила је доставила непрописно попуњене записнике за предмет Микробиологија и Клиничка микробиологија, како је то ближе означено у допису шефа Катедре микробиологије број 7502/1 од 29.9.2022. године. У ванредном испитном року октобар II за школску 2021/2022. годину, тужила је одбила да обави дужност дежурног наставника за испит Клиничка микробиологија, док је након завршеног ванредног октобарског испитног рока доставила непрописно попуњене записнике за предмет Микробиологија, а како је то ближе описано у допису шефа Катедре бр.7684/1 од 3.10.2022. године и бр.8255/1 од 18.10.2022. године. У упозорењу се, даље, наводи да је на основу навода шефа Катедре и потврде њихове истинитости у евиденцијама Службе за интегрисане студије медицине, несумњиво утврђено да је запослена прекршила радну обавезу из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, с обзиром да је игнорисала дугогодишњу праксу Катедре у спровођењу испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија, коју је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Записником бр.614-2-00974/2021 -12 од 11.8.2021. године, оценило правилном и законитом и није доставила уредну документацију о полагању испита, сагласно члану 12. Правилника о полагању испита и оцењивању и члану 35. став 7. Правилника о организацији и извођењу наставе академских студија за стицање звања “доктор медицине”. С обзиром на то да је, у конкретном случају, несумњиво утврђено да је тужила у октобарском испитном року школске 2021/2022. године, учинила повреду савесног и марљивог извршавања радних обавеза, на начин што није доставила уредну документацију након окончаног испитног рока, односно није прихватила обавезу дежурног наставника, у упозорењу је констатовано да су се стекли услови да послодавац може да јој откаже уговор о раду, а тужилци је остављен рок од осам дана од дана његовог достављања да се изјасни на наводе из упозорења. Упозорење је упућено тужилци, након три дописа шефа Катедре за микробиологију, сведока Наташте Вучковић Опавски, у коме се паушално указује да тужила доставља непрописно попуњене записнике о полагању испита, непотпуно попуњене записнике о полагању испита и да одбија извршење дежурног наставника, а да се не конкретизује у чему се те неправилности састоје, односно да је Катедра, као организатор провере знања, сагласно одредби члана 143. став 1. тачка 2) Статута Универзитета у Београду, Медицинског факултета, донела одлуку о увођењу дежурства запослених и у извршењу те одлуке, појединачни акт о увођењу дежурства тужилци у тачно одређеном испитном року и у тачно одређеним терминима, а коју тужила није поштовала. У упозорењу о постојању разлога за отказ није конкретизован ни списак дежурстава наставника који је донет на почетку школске године и на који се тужени позива, као ни термини дежурства тужилце. У упозорењу се не конкретизује ни правни основ на основу кога је напомена тужилце квалификована као дописивање и мењање, будући да се ради о потврди наставника о идентитету студената у чијем испитивању је непосредно учествовала, без измене њиховог имена и презимена, датума полагања, броја остварених поена, као и оцени, а која је унета. Ово нарочито ако се има у виду да из Правилника о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања “доктор медицине” из маја 2019. године и Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту из 2014.

године, у које је суд остварио увид не произлази забрана уношења напомене о потврди непосредног учешћа конкретног испитивача у испитивању одређених студената, а конкретном напоменом није извршена измена битних података о идентитету студента, оствареном резултату испита и датуму полагања. У упозорењу није конкретизовано ни на основу којих доказа и документације је тужени извео несумњив закључак о одговорности тужиље за повреду радне обавезе која јој се ставља на терет, конкретизовано по времену, месту и начину извршења, што основано доводи у сумњу како поштовање права тужиље на одбрану, тако и околност да ли је у поступку који је претходио доношењу спорног решења на потпун и правилан начин утврђена одговорност тужиље. Стога је, по уверењу овог суда, у поступку који је претходио доношењу оспореног решења, дошло до повреде права на одбрану тужиље, јер је послодавац поступио супротно одредби члана 180. Закона о раду, што основано доводи у сумњу и правилност и законитост побијаног решења.

Смисао упозорења је да се у строго формалном и императивним нормама прописаном поступку запосленом стави до знања да је својом радњом, односно поступком, изазвао настанак отказаног разлога, како би се изјаснио о свему што му се ставља на терет, а пре свега о томе да ли је учинио повреду радне обавезе, односно нарушио радну дисциплину, да ли постоје разлози за искључење повреде радне обавезе или кривице и да ли постоје друге околности од значаја за чињенично и правно разјашњење случаја. Важно је да запосленом буде омогућено да се изјасни, а да ли ће он то учинити или неће остављено је на вољу запосленог у виду могућности, али не и обавезе. Да би се запослени изјаснио према упозорењу, послодавац мора да му остави примерени рок, који се одређује од случаја до случаја у зависности од сложености чињеница које образују отказни разлог, али не може бити краћи од 8 радних дана. Кад размотри и оцени све околности случаја, послодавац одлучује да ли ће дати отказ. Ако нађе да разлог не постоји – неће га дати, ако се нађи да постоји – може га дати, али и не мора, пошто су отказни разлози факултативни. Битно је да послодавац свој однос према отказном разлогу утврди на основу стања ствари, тек након законито поведеног поступка у коме се запосленом мора доставити упозорење о постојању разлога за отказ са свим елементима истог и тек након што се пружи могућност запосленом да се изјасни о свим чињеницама које га терете, као и доказима који те чињенице потврђују, а који образују употребљени отказни разлог.

Суд је ценио наводе туженог који се односе на допис Декана Медицинског факултета број 7246/2 од 29.09.2022. године и околности да је тим дописом тужиља упозорена на кршење радних обавеза, позвавши се на одредбу члана 179. а став 3. Закона о раду за које налази да су неосновани. Наиме, одредбом члана 179 а став 1 тачка 3 Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно непоштовање радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос, уместити отказа уговора о раду, да изрекне новчану казну од 20% основне зараде запосленог за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до 3 месеца, која се извршава обуставом од зараде, на основу решења послодавца о изреченој мери. Тачком 3 истог става прописано је да може изрећи и опомену са најавом отказа у којој се наводи да ће послодавац запосленом отказати уговор о ради без поновног упозорења из члана 180. овог закона, ако у наредном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине. Насупрот наводима

туженог наведени допис се не могу уподобити са упозорењем о постојању разлога за отказ, већ су исти сачињени у форми дописа који представљају кореспонденцију између Декана медицинског факултета и тужиље, као запослене, при чему исти не садржи идентификоване повреде радних обавеза у смислу тачног и датумом прецизног времена извршења повреде, места и начина, као обавезне елементе које мора да садржи упозорење пред отказ, већ позив тужиљи да се изјасни на допис Шефа катедре за микробиологију, а који је достављен Декану као примедба на рад тужиље. Такође у предметном решењу тужени се није позвао и није идентификовао нити тачно време у погледу конкретног дана извршења радње повреде радне обавезе нити место извршења повреде радне обавезе. Опомена из члана 179 став 1 тачка 3 Закона о раду прописана је као једна од законом одређених мера које послодавац може изрећи запосленом, а коју у конкретном случају послодавац није изрекао тужиљи, већ је оспореним решењем изрекао меру новчане казне. Како је ова мера законом прописана као једна од мера која се изриче запосленом уместо отказа уговора о раду, то је послодавац дужан и да пре изрицања ове мере достави запосленом упозорење како би се упознао са повредама радних обавеза за које се терети и евентуално изнео своју одбрану на законом прописани начин.

Суд је ценио наводе туженог да просветна инспекција при вршењу ванредног надзора није нашла пропусте факултета у вези са организацијом и начином и полагања испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија, те да тужиља својим понашањем врши опструкције одлуке Катедре за микробиологију, али је нашао да су исти неосновани имајући у виду да је током поступка суд утврдио да су Записници о полагању испита на које је тужиља унела својеручне примедбе у септембарском испитном року 2021/2022 заправо били на неправилним обрасцима будући да нису били у складу са одредбама 10. и 11. Правилника о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа, односно нису садржали посебну колону у којој би се уписале напомене испитивача. С тим у вези, у поступку је утврђено да је тужиља покренула поступак и пред Заштеником грађана, на околност да трпи притисак од стране Медицинског факултета Универзитета у Београду да својим потписом на записнику о полагању испита потврди да је непосредно извршила проверу знања студената који се налазе на званичном списку за полагање испита и да се због тога обратила у Министарству просвете, а да је Заштеник грађана става да је просветна инспекција пропустила да озбиљно испита наводе тужиље да се испити из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија организују и спроводе незаконито и неправилно. У прилог наведеном стоје и наводи сведока које суд у потпуности прихватио, у којима су сведоци децидно навели да је пракса да професори који нису непосредно учествовали у састављању теста нити у провери резултата теста потписују записнике о успеху студената незаконито односно супротна Правилнику о организацији и извођењу интегралних академских студија за стицање знања др медицине. Сходно наведеном став је суда да се радње тужиље којима је дописивала напомене на Записнику о полагању испита нису уперене на опструкцију извођења и спровођења испита из предмета на којима је испитивач и да се не могу сматрати повредама радне обавезе, већ да су исте усмерене како би се испит спроводио у складу са Правилником о организацији и извођењу интегралних академских студија за стицање знања др медицине.

Поред тога, из Записника о ванредном инспекцијском надзору над радом

Медицинског факултета Универзитета у Београду Сектора за инспекцијске послове број 614-02-876/2022-12 од 21.10.2022. године утврђено је да је инспекција поступајући по представци у којој се захтева контрола рада установе у делу који се односи на сачињавање записника о полагању испита и спровођење испита из предмета Микробиологија и Клиничка микробиологија утврдила незаконитост која се састоје у томе да се записници о полагању испита не води на прописаном обрасцу, сходно члану 10. и 11. Правилника о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа, те је Медицинском факултету Универзитета у Београду указано да уподобе Записник о полагању испита у складу са наведеним одредбама Правилника, што је касније и урађено.

Из свих напред изнетих разлога, суд налази да је побијано решење незаконито, па је изрекао његов поништај и одлучио као у ставу првом изреке.

Како је усвојио захтев тужиле за поништај оспореног решења, основан је и захтев тужиле за накнаду штете коју је претрпела у вредностима номиналних износа који су јој обустављени од плате у периоду од децембра 2022. године до фебруара 2023. године, у висини која није била спорна између парничних странака, а све са припадајућом каматом, почев од дана доспелости до исплате, будући да су и датуми доспећа између парничних странака били неспорни. Стога је суд применом одредби члана 154. став 1 и 189. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, одлучио као у ставу другом изреке, а одлука о камати је донета применом одредби члана 277 и 324. став 1. Закона о облигационим односима.

Као акцесоран суд је усвојио и захтев тужиле за уплату доприноса за обавезно социјално осигутање, сходно одредби члана 2,3, 13. и 51. Закона о доприносима обавезног социјалног осигурања и члана 295. Закона о облигационим односима, па је одлучио као у ставу трећем изреке.

Суд је ценио и остале изведене доказе и наводе парничних странака, али их посебно не образлаже, налазећи да код овако утврђеног чињеничног стања и заузетог правног становишта, нису од утицаја на другачије пресуђење у овој правној ствари.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је применом одредби члана 153. став 1, 154. и 163. став 3. Закона о парничном поступку, па су тужилци, на опредељени захтев признати нужни трошкови за вођење овог спора и то: за састав тужбе и 1 образложеног поднеска од стране адвоката (31.12.2024. године), у износима од по 13.500,00 динара и за заступање од стране адвоката на 6 одржаних рочишта (18.5.2023. године, 2.11.2023. године, 13.2.2024. године, 16.5.2024. године, 9.9.2024. године и 17.1.2025. године), у износима од по 18.000,00 динара, као и за судске таксе на тужбу и пресуду у износима од по 12.806,00 динара, што укупно износи 160.612,00 динара. На тако досуђени износ трошкова парничног поступка, тужилци је досуђена и законска затезна камата, почев од дана извршности решења о трошковима парничног поступка до исплате, у смислу одредби члана 277 и 324. став 1. Закона о облигационим односима, будући да се ради о новчаном потраживању које доспева протеком рока за добровољно испуњење обавезе.

Приликом одлучивања о захтеву тужиље за накнаду трошкова парничног поступка, суд је имао у виду да је захтев за накнаду опредељен на 7 одржаних рочишта, али како је увидом у списе утврђено да је у овој правној ствари одржано 6 рочишта, а да седмо рочиште није одржано (8.11.2024. године), а тужиља није истакла захтев за накнаду неодржаних расправа, одлучено је као у ставу четвртом изреке.

С обзиром на постигнути успех у спору, тужена нема право на накнаду трошкова парничног поступка, па је применом одредбе члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу петом изреке.

Судија
Катарина Јевтић, с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, а преко овог суда.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Посл. Бр. П1-304/2023
Дана, 13.02.2025.

ТУЖИЛАЦ - АРСИЋ АРСЕНИЈЕВИЋ ВАЛЕНТИНА, БЕОГРАД, ЗАПЛАЊСКА 84 В
ТУЖЕНИ - МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ, БЕОГРАД, ДР.
СУБОТИЋА 8

НАЛОГ ЗА ПЛАЋАЊЕ СУДСКЕ ТАКСЕ

Позива се таксени обвезник АРСИЋ АРСЕНИЈЕВИЋ ВАЛЕНТИНА, БЕОГРАД, ЗАПЛАЊСКА 84 В да у року од 8 дана од дана пријема овог упозорења плати Такса за првостепену пресуду у укупном износу од 12,806.00 динара.

Горњи износ уплатити у корист рачуна број 840-29644845-43 ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ, по моделу 97 са позивом на број 54-100-126-0000304-23-000002. Доказ о уплати сачувајте ради сопствене евиденције, али ~~сте~~ ~~сте~~ у обавези да га достављате суду ~~осим на посебан захтев~~.

У налогу за уплату **дужни сте** да назначите пословни број предмета суда по којем вршите уплату у пољу сврха уплате.

НАПОМЕНА: Приликом уплате судске таксе, позив на број уносити без цртица, односно размака између цифара

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Посл. Бр. П1-304/2023
Дана, 13.02.2025.

ТУЖИЛАЦ - АРСИЋ АРСЕНИЈЕВИЋ ВАЛЕНТИНА, БЕОГРАД, ЗАПЛАЊСКА 84 В
ТУЖЕНИ - МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ, БЕОГРАД, ДР.
СУБОТИЋА 8

НАЛОГ ЗА ПЛАЋАЊЕ СУДСКЕ ТАКСЕ

Позива се таксени обвезник АРСИЋ АРСЕНИЈЕВИЋ ВАЛЕНТИНА, БЕОГРАД, ЗАПЛАЊСКА 84 В да у року од 8 дана од дана пријема овог упозорења плати Такса за тужбу у укупном износу од 12,806.00 динара.

Горњи износ уплатити у корист рачуна број 840-29644845-43 ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ, по моделу 97 са позивом на број 57-100-126-0000304-23-000001. Доказ о уплати сачувајте ради сопствене евиденције, али ~~ви~~ ~~сте~~ у обавези да га достављате суду ~~одељену посебан захтев~~.

У налогу за уплату **дужни сте** да назначите пословни број предмета суда по којем вршите уплату у пољу сврха уплате.

НАПОМЕНА: Приликом уплате судске таксе, позив на број уносити без цртица, односно размака између цифара

